

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“5” серпня 2021 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про основні засади державного нагляду (контролю)

Цей Закон визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), відповідальність їх посадових осіб, а також права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі нижчезазначені терміни вживаються в такому значенні:

аудит — аналіз стану діяльності суб'єкта господарювання, що проводиться за його заявою органом державного нагляду (контролю) або підприємством, установою, організацією, у тому числі об'єднанням суб'єктів господарювання у відповідній сфері господарської діяльності, уповноваженими органом державного нагляду (контролю) на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю), з метою виявлення, попередження та усунення порушень вимог законодавства без застосування санкцій та/або інших заходів реагування;

державний нагляд (контроль) — діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування (далі — органи державного нагляду (контролю)) в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та контролю за усуненням порушень вимог законодавства, допущених суб'єктами господарювання, попередження порушень вимог законодавства, що можуть бути допущені суб'єктами господарювання під час здійснення

ними господарської діяльності та забезпечення захисту інтересів суспільства, життя і здоров'я людини, навколишнього природного середовища;

електронний кабінет — індивідуальна персоніфікована веб-сторінка посадової особи органу державного нагляду (контролю) або суб'єкта господарювання в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю), за допомогою якої ними здійснюється внесення відомостей та обмін даними в цій системі;

заходи державного нагляду (контролю) — планові та позапланові заходи, які здійснюються у формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень, інспекційних відвідувань та в інших формах, визначених законом;

інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю) — єдина автоматизована система збирання, накопичення, передання, обробки, аналізу, систематизації та оприлюднення інформації про заходи державного нагляду (контролю), призначена для забезпечення автоматизованого планування та організації заходів державного нагляду (контролю), автоматизації інших дій, пов'язаних із державним наглядом (контролем);

місцезнаходження суб'єкта господарювання — адреса, зазначена в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, та/або фактичне місце ведення діяльності та/або знаходження рухомого або нерухомого об'єкта (приміщення, будівля, земельна ділянка, територія тощо), у межах якого провадиться господарська діяльність, або адреса відокремленого підрозділу суб'єкта господарювання, чи розташування офісу, з якого проводиться суб'єктом господарювання керування діяльністю та здійснення управління і обліку, або адреса відокремленого підрозділу іноземної юридичної особи, у тому числі постійного представництва, зареєстрованого на території України згідно із законодавством;

предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю) — визначені у межах сфери державного нагляду (контролю) питання щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства при здійсненні ним певного виду господарської діяльності;

рейтинг суб'єктів господарювання — перелік суб'єктів господарювання, що підлягають державному нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю), сформований органом державного нагляду (контролю) за допомогою інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) у порядку зменшення сум балів, нарахованих кожному суб'єкту господарювання залежно від ризику настання негативних наслідків від провадження ним господарської діяльності;

ризик — ймовірність виникнення подій, що можуть призвести до негативних наслідків від провадження господарської діяльності, розмір яких вимірюється у кількісних та якісних показниках;

спосіб здійснення державного нагляду (контролю) — процедура здійснення державного нагляду (контролю), визначена законом;

створення перешкод посадовим особам органів державного нагляду (контролю) — незаконна або безпідставна відмова у допуску до здійснення заходів державного нагляду (контролю) та/або вимога про припинення здійснення заходів державного нагляду (контролю) (крім підстав, визначених статтею 20 цього Закону), та/або не призначення уповноваженої особи суб'єкта господарювання на час проведення перевірки та/або відсутність такої особи або керівника юридичної особи або фізичної особи — підприємця за місцезнаходженням суб'єкта господарювання протягом першого дня перевірки, що призвело до недопуску, або невиконання суб'єктом господарювання встановлених цим Законом вимог посадових осіб органів державного нагляду (контролю), що перешкоджають проведенню заходів державного нагляду (контролю) під час здійснення таких заходів, не повернення суб'єктом господарювання другого примірника акту, складеного за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю), у випадках, якщо державний нагляд (контроль) здійснюється у приміщенні органу державного нагляду (контролю) без присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої особи суб'єкта господарювання;

суб'єкти господарювання — юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми та форми власності (юридичні особи створені відповідно до Цивільного кодексу України, державні, комунальні та інші підприємства, створені відповідно до Господарського кодексу України, інші юридичні особи, які зареєстровані в установленому законом порядку); фізичні особи-підприємці; відокремлені підрозділи іноземних юридичних осіб, у тому числі постійні представництва, зареєстровані на території України відповідно до встановленого порядку; які здійснюють господарську діяльність з виробництва, зберігання та реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг з метою та/або без мети одержання прибутку, а також фізичні особи, що здійснюють незалежну професійну діяльність;

сфера державного нагляду (контролю) — сукупність відносин, у межах яких встановлені законом вимоги до здійснення суб'єктами господарювання господарської діяльності, зокрема на окремих територіях, об'єктах, земельних ділянках, в будинках, спорудах та їх частинах, що перебувають у власності та/або користуванні таких суб'єктів господарювання;

треті особи — юридичні та фізичні особи, які залучаються суб'єктами господарювання або органами державного нагляду (контролю)

в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю) (адвокати, аудитори, експерти, громадські об'єднання в особі їх уповноважених представників та інші особи);

експерт-спеціаліст, який має вищу освіту, відповідну кваліфікацію і професійні знання з питань, що перевіряються, безпосередньо проводить експертизу та несе персональну відповідальність за достовірність і повноту її результатів, обґрунтованість висновків, наданих при залученні суб'єктами господарювання або органами державного нагляду (контролю) в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю);

уповноважена особа суб'єкта господарювання — фізична особа, якій суб'єктом господарювання (керівником юридичної особи або фізичною особою — підприємцем) у письмовій формі надається право представляти його інтереси при здійсненні заходів державного нагляду (контролю), у тому числі підписувати акти.

Термін “аварія” вживається у значенні, наведеному в Кодексі цивільного захисту України.

Термін “ліцензіат” вживається у значенні, наведеному в Законі України “Про ліцензування видів господарської діяльності”.

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

Дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Дія цього Закону не поширюється на відносини, що виникають під час здійснення заходів валютного контролю, податкового контролю, митного контролю, державного експортного контролю, контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного нагляду на ринках фінансових послуг, державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, державного нагляду (контролю) в галузі телебачення і радіомовлення, державного ринкового нагляду та контролю нехарчової продукції, державного нагляду за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки, державного нагляду (контролю) в галузі цивільної авіації, нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, контролю за професійною діяльністю нотаріусів, приватних виконавців, арбітражних керуючих, атестованих судових експертів.

Контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюється органами державного нагляду (контролю) в установленому цим Законом порядку.

Заходи державного нагляду (контролю) на автомобільному транспорті в частині проведення рейдових перевірок, у сфері харчових продуктів,

кормів, побічних продуктів тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції (крім провадження органом сертифікації діяльності у сфері органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції), державного контролю за додержанням законодавства про працю, за додержанням законодавства у сфері донорства крові та компонентів крові здійснюються органами державного нагляду (контролю) у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Якщо особливості здійснення державного нагляду (контролю) не визначені законами у відповідних сферах та міжнародними договорами, органи державного нагляду (контролю) зобов'язані дотримуватися порядку встановленого цим Законом.

Стаття 3. Основні принципи державного нагляду (контролю)

Державний нагляд (контроль) здійснюється за принципами:

пріоритетності безпеки у питаннях життя і здоров'я людини, функціонування і розвитку суспільства, середовища проживання і життєдіяльності перед будь-якими іншими інтересами і цілями у сфері господарської діяльності;

підконтрольності і підзвітності органу державного нагляду (контролю) відповідним органам державної влади;

рівності прав і законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;

гарантування прав та законних інтересів кожного суб'єкта господарювання;

об'єктивності та неупередженості здійснення державного нагляду (контролю), неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами, а також невідворотності відповідальності осіб за подання таких заяв;

здійснення державного нагляду (контролю) лише за наявності підстав та в порядку, визначених законом;

відкритості, прозорості, плановості й системності державного нагляду (контролю);

неприпустимості дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання;

невтручання органу державного нагляду (контролю) у діяльність суб'єкта господарювання, якщо вона здійснюється в межах закону;

відповідальності органу державного нагляду (контролю) та його посадових осіб за шкоду, заподіяну суб'єкту господарювання внаслідок порушення вимог законодавства, порушення прав та законних інтересів суб'єкта господарювання;

дотримання умов міжнародних договорів України;

незалежності органів державного нагляду (контролю) від політичних партій та будь-яких інших об'єднань громадян;

презумпції правомірності діяльності суб'єкта господарювання у разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків суб'єкта господарювання та/або повноважень органу державного нагляду (контролю);

орієнтованості державного нагляду (контролю) на запобігання правопорушенням у сфері господарської діяльності;

недопущення встановлення планових показників чи будь-якого іншого планування щодо: притягнення суб'єктів господарювання до відповідальності, застосування до суб'єктів господарювання санкцій та/або інших заходів реагування;

здійснення державного нагляду (контролю) на основі принципу оцінки ризиків та доцільності.

Стаття 4. Загальні вимоги до здійснення державного нагляду (контролю)

1. Державний нагляд (контроль) здійснюється за місцезнаходженням суб'єкта господарювання або у приміщенні органу державного нагляду (контролю) у випадках, передбачених законом.

2. Орган державного нагляду (контролю) може здійснювати заходи державного нагляду(контролю) та обмін документами в електронній формі за допомогою інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

3. Здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання заборонено.

4. Планові та позапланові заходи здійснюються в робочий час суб'єкта господарювання, встановлений його правилами внутрішнього трудового розпорядку, якщо інше не встановлено законами.

5. Виключно законами встановлюються:

органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності;

види господарської діяльності, які підлягають державному нагляду (контролю);

повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг;

вичерпний перелік підстав для тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг посадовими особами органів державного нагляду (контролю) без рішення суду;

тип (плановий, позаплановий), форма заходу державного нагляду (контролю) та спосіб його здійснення;

санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа;

вид страхування, порядок обліку укладення та припинення договору страхування цивільної відповідальності;

мінімальний розмір страхової суми за договором страхування цивільної відповідальності залежно від ступеня ризику, до якого віднесена діяльність суб'єкта господарювання;

строк, на який збільшується періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю) у разі укладення суб'єктом господарювання договору страхування цивільної відповідальності.

6. Орган державного нагляду (контролю) не може здійснювати державний нагляд (контроль), якщо закон прямо не уповноважує такий орган на здійснення державного нагляду (контролю) у певній сфері державного нагляду (контролю) та не визначає повноваження такого органу під час здійснення державного нагляду (контролю).

7. Посадовій особі органу державного нагляду (контролю) забороняється здійснювати державний нагляд (контроль) щодо суб'єктів господарювання, з якими (або із службовими особами яких) посадова особа перебуває в родинних стосунках, або в разі виникнення у неї конфлікту інтересів згідно із законодавством у сфері запобігання і протидії корупції.

8. У разі якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів допускають неоднозначне (множинне) трактування прав і обов'язків суб'єкта господарювання або повноважень органу державного нагляду (контролю), така норма трактується в інтересах суб'єкта господарювання.

9. Органи державного нагляду (контролю) та суб'єкти господарювання мають право фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожну окрему дію засобами аудіо-, фото- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

10. Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контролю) тягне за собою застосування санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом.

11. Посадові особи органу державного нагляду (контролю) з метою з'ясування обставин, які мають значення для повноти здійснення заходу державного нагляду (контролю), проводять у межах повноважень, передбачених законом огляд об'єктів (територій, приміщень, будівель, споруд, машин, механізмів), які використовуються для провадження господарської діяльності, а також документів чи предметів, якщо це передбачено законом, отримують безоплатно витяги та копії таких документів.

Суб'єкт господарювання має право не надавати витяги та копії документів, які надавалися ним такому органу державного нагляду (контролю) раніше та/або перебувають у володінні органу державного нагляду (контролю), а також вільний та безоплатний доступ до яких може бути отриманий через державні інформаційні системи чи ресурси.

Під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) не допускається вилучення у суб'єктів господарювання оригіналів їхніх фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, а також комп'ютерів, їх частин, крім випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством.

12. Плановий чи позаплановий захід державного нагляду (контролю) щодо суб'єкта господарювання має здійснюватися у присутності суб'єкта господарювання (керівника юридичної особи, або фізичної особи – підприємця) або уповноваженої особи суб'єкта господарювання.

При здійсненні заходів державного нагляду (контролю) у приміщенні органу державного нагляду (контролю) захід державного нагляду (контролю) може здійснюватися без присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи.

13. Діяльність органів державного нагляду (контролю), пов'язана зі збором інформації, метою якого є отримання відомостей про масові явища

та процеси, що відбуваються у сфері господарської діяльності не вважається заходами державного нагляду (контролю).

14. Під час та після здійснення державного нагляду (контролю) посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов'язані зберігати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію суб'єкта господарювання, доступ до якої обмежено відповідно до статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації".

Інформація, доступ до якої обмежено законом, одержана посадовою особою органу державного нагляду (контролю) під час здійснення державного нагляду (контролю), може використовуватися виключно в порядку, встановленому законом.

Органи державного нагляду (контролю) забезпечують спеціальний режим захисту та доступу до інформації, що є комерційною таємницею суб'єкта господарювання, згідно з вимогами закону.

15. Плановий (позаплановий) заходи державного нагляду (контролю) здійснюються виключно в межах переліку питань, визначених в уніфікованій формі акта, що складається за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю).

16. Усі документи, у тому числі розпорядчі, що стосуються здійснення кожного окремого заходу державного нагляду (контролю), формуються в єдину справу (за наявності технічної можливості - в електронній формі) у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Зберігання справ в електронній формі на електронних носіях інформації та подання їх до архівних установ здійснюється відповідно до Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг".

17. Якщо в перший день здійснення заходу державного нагляду (контролю) посадовою особою органу державного нагляду (контролю) виявлено, що за зазначеною в посвідченні на проведення заходу адресою місцезнаходження суб'єкт господарювання відсутній, та встановлено іншу адресу його місцезнаходження, то такий захід може здійснюватися за нововстановленою адресою, про що зазначається в акті, складеному за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю).

Стаття 5. Інтегрована автоматизована система державного
нагляду (контролю)

1. Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю) створюється та функціонує з метою забезпечення суб'єктів господарювання та органів державної влади, органів місцевого самоврядування інформацією про заходи державного нагляду (контролю).

2. До інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) вносяться:

відомості про юридичних осіб - найменування, ідентифікаційний код, місцезнаходження, види діяльності, наявність документів дозвільного характеру, ліцензій або декларацій про провадження господарської діяльності, якщо таке декларування встановлено законами, ступінь ризику від провадження господарської діяльності;

відомості про фізичних осіб — підприємців та осіб, що здійснюють незалежну професійну діяльність — прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія (за наявності), номер паспорта громадянина України – для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному податковому органу та мають відмітку в паспорті), місцезнаходження, види діяльності, ступінь ризику від провадження господарської діяльності; відомості про відокремлені підрозділи іноземних юридичних осіб, у тому числі постійні представництва, зареєстровані на території України згідно із законодавством — найменування, ідентифікаційний код, місцезнаходження, види діяльності, наявність документів дозвільного характеру, ліцензій або декларацій про провадження господарської діяльності, якщо таке декларування встановлено законами, ступінь ризику від провадження господарської діяльності;

найменування органів державного нагляду (контролю);

сфери державного нагляду (контролю);

перелік нормативно-правових актів, дотримання вимог яких перевіряється під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), з посиланням на офіційні веб-сторінки органів державної влади, на яких розміщується така інформація;

перелік критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), з посиланням на офіційні веб-сторінки органів державної влади, на яких розміщується така інформація;

перелік уніфікованих форм актів, що складаються за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), з посиланням на офіційні веб-сторінки органів державної влади, на яких розміщується така інформація;

річні плани здійснення заходів державного нагляду (контролю) та технічний перелік комплексних планових заходів державного нагляду (контролю);

звіти про виконання річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) за попередній рік;

звіт про здійсненні позапланові заходи державного нагляду (контролю) за попередній рік;

відомості про накази (рішення, розпорядження), місце здійснення заходу, строки здійснення, тип, підстава та предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю), найменування органу державного нагляду (контролю), прізвище, ініціали (ініціал власного імені) та посаду посадових осіб органу державного нагляду (контролю), що зазначені у посвідченні (направленні) на здійснення заходу державного нагляду (контролю);

відомості про захід державного нагляду (контролю) та стан його здійснення, із зазначенням в повному обсязі інформації, що міститься в акті, складеному за результатами здійснення такого планового (позапланового) заходу або, якщо захід державного нагляду (контролю) не відбувся, в акті (іншому документі) про нездійснення заходу державного нагляду (контролю);

зміст розпорядчого документа про необхідність усунення порушень, виявлених під час здійснених заходів державного нагляду (контролю);

відомості про санкції, інші заходи реагування, застосовані до суб'єкта господарювання під час заходу державного нагляду (контролю) та/або за результатами такого заходу;

результати виконання суб'єктом господарювання розпорядчих документів органів державного нагляду (контролю);

результати розгляду скарг суб'єктів господарювання відповідними органами державного нагляду (контролю), створеними при цих органах Радами з питань державного нагляду (контролю) та/або судами щодо оскарження дій (бездіяльності) посадових осіб органів державного нагляду (контролю) та рішень органів державного нагляду (контролю);

результати розгляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської

діяльності звернень суб'єктів господарювання щодо дій (бездіяльності) посадових осіб органів державного нагляду (контролю);

рейтинг суб'єктів господарювання;

відомості про належність суб'єктів господарювання до суб'єктів мікро-, малого, середнього та великого підприємництва;

відомості про підприємства, установи, організації, уповноважені на проведення аудиту стану діяльності суб'єктів господарювання у сферах державного нагляду (контролю);

відомості про результати проведення аудиту, зазначені у позитивних висновках про стан діяльності суб'єктів господарювання;

відомості про укладені суб'єктами господарювання договори страхування цивільної відповідальності за шкоду, яку може бути заподіяно навколишньому природному середовищу, життю, здоров'ю та майну третіх осіб внаслідок порушення суб'єктами господарювання вимог законодавства;

навчальні та консультаційні матеріали і роз'яснення загального характеру, надані суб'єктам господарювання.

3. Таємна інформація до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) не вноситься.

Якщо документ містить таємну інформацію, то з цього документу до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) вноситься лише інформація, яка не є таємною.

4. Доступ до відомостей інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), крім відомостей, доступ до яких обмежено відповідно до статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації", здійснюється через мережу Інтернет та є відкритим і безоплатним.

5. Під час створення інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) забезпечуються її сумісність і взаємодія з іншими інформаційними системами та мережами, що складають інформаційний ресурс держави.

6. В інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) інформація обробляється відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації.

7. Інтегрована автоматизована система державного нагляду (контролю) є об'єктом права державної власності.

8. Створення та функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування

та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, який є її держателем.

9. Технічним адміністратором інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) є державне унітарне підприємство, яке належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та здійснює заходи з адміністрування і програмного супроводження інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), відповідає за збереження її даних, захищає їх від несанкціонованого доступу та знищення.

10. Порядок функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю), внесення відомостей до неї та строки розміщення цих відомостей затверджується Кабінетом Міністрів України.

11. Відомості, передбачені частиною другою цієї статті, вносять до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) відповідно до компетенції органи державного нагляду (контролю) та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.

12. Органи державного нагляду (контролю), що здійснюють заходи державного нагляду (контролю) зазначені у частині другій статті 2 цього Закону, та на діяльність яких не поширюється дія цього Закону, для забезпечення автоматизованого планування та організації здійснення заходів державного нагляду (контролю), а також автоматизації інших дій, пов'язаних із державним наглядом (контролем), можуть використовувати інтегровану автоматизовану систему державного нагляду (контролю), якщо це передбачено законами у відповідних сферах.

13. Якщо, відповідно до закону органи державного нагляду (контролю), що здійснюють державний нагляд (контроль) у сферах, зазначених у частині четвертій статті 2 цього Закону, використовують замість інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) іншу електронну систему, вони зобов'язані забезпечити обмін даними, передбаченими частиною другою цієї статті, відповідно до визначеного законодавством порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Стаття 6. Планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)

1. Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються відповідно до річних планів, що затверджуються органами державного нагляду (контролю) не пізніше 1 грудня року, що передує плановому.

Плановим періодом вважається рік, який обчислюється з 1 січня по 31 грудня планового року.

План здійснення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період повинен містити найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання, сферу державного нагляду (контролю), дату початку кожного планового заходу державного нагляду (контролю) та строки їх здійснення.

Внесення змін до річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) не допускається, крім випадків зміни найменування та/або місцезнаходження суб'єкта господарювання, та виправлення технічних помилок.

Протягом планового періоду здійснення більш як одного планового заходу державного нагляду (контролю) в одній і тій самій сфері державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання не допускається.

Планові заходи державного нагляду (контролю) можуть здійснюватися протягом строку здійснення одного планового заходу одночасно за всіма адресами місцезнаходження суб'єкта господарювання.

Включення суб'єкта господарювання до плану (планів) здійснення заходів державного нагляду (контролю) органу (органів) державного нагляду (контролю) у кількох сферах державного нагляду (контролю) є підставою для здійснення щодо такого суб'єкта господарювання комплексного планового заходу державного нагляду (контролю) одночасно всіма такими органами державного нагляду (контролю).

2. Щороку, не пізніше 15 жовтня року, що передує плановому періоду, органи державного нагляду (контролю) в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) формують:

рейтинг суб'єктів господарювання, який щороку оновлюється;

з урахуванням рейтингу та ступенів ризику суб'єктів господарювання, проекти річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період.

Після 15 жовтня року, що передує плановому періоду, не допускається внесення змін до сформованих проектів річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) на плановий період щодо додавання нових суб'єктів господарювання та сфер державного нагляду (контролю).

16 жовтня року, що передує плановому періоду, в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) в автоматичному режимі на підставі проектів річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період, внесених органами державного нагляду (контролю) до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) формується технічний перелік комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) та визначаються дати початку комплексних планових заходів державного нагляду (контролю).

Суб'єкт господарювання має право відмовитися від здійснення комплексного планового заходу державного нагляду (контролю), звернувшись у письмовій формі рекомендованим листом та/або через електронний кабінет (з використанням кваліфікованого електронного підпису) не пізніше 10 листопада року, що передує плановому періоду, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, який виключає цього суб'єкта господарювання з технічного переліку комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) та за допомогою електронних кабінетів повідомляє про виключення відповідні органи державного нагляду (контролю). У такому разі дата початку кожного планового заходу державного нагляду (контролю) відносно такого суб'єкта господарювання визначається відповідно до проектів річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) органів державного нагляду (контролю).

У разі виникнення потреби у внесенні змін до технічного переліку комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) органи державного нагляду (контролю) не пізніше 10 листопада року, що передує плановому періоду, звертаються з відповідними пропозиціями письмово або за допомогою електронного кабінету до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, який має право вносити такі зміни.

З 16 листопада року, що передує плановому періоду, технічний перелік комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) на відповідний плановий період для всіх органів державного нагляду (контролю) вважається остаточно сформованим та розміщується у відкритому доступі в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю).

Не пізніше 1 грудня року, що передує плановому періоду, затверджені органами державного нагляду (контролю) річні плани здійснення заходів державного нагляду (контролю) на відповідний плановий період

розміщуються у відкритому доступі в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) та оприлюднюються ними на своїх офіційних веб-сайтах.

Вимоги до оформлення річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю), звітів щодо їх виконання, технічного переліку комплексних планових заходів державного нагляду (контролю), внесення змін до них затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності за пропозиціями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.

3. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, до повноважень яких належить здійснення державного нагляду (контролю), затверджують річні плани здійснення заходів державного нагляду (контролю) за окремими сферами державного нагляду (контролю) у порядку встановленому цим Законом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, розробляє Методику розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), та Методику розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Методика розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), має передбачати, у тому числі, оцінку ймовірності настання негативних наслідків від провадження господарської діяльності, масштабу, виду та сфери діяльності, наявності порушень у попередній діяльності суб'єктів господарювання (крім новостворених), а також механізм нарахування суми балів кожному суб'єкту господарювання (об'єкту) залежно від ризику.

Орган державного нагляду (контролю) визначає у віднесеній до його відання сфері державного нагляду (контролю) критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, а також кількість балів, що нараховується за кожним показником критеріїв.

З урахуванням суми балів, нарахованих за всіма критеріями у відповідній сфері державного нагляду (контролю), всі суб'єкти

господарювання, що підлягають державному нагляду (контролю), належать до одного з трьох ступенів ризику: високий, середній або незначний, якщо інше не встановлено законом.

Залежно від ступеня ризику органом державного нагляду (контролю) визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю).

Якщо суб'єкту господарювання на праві власності, володіння або користування належить більше одного об'єкта (приміщення, будівлі, земельної ділянки та/або території), у межах яких провадиться господарська діяльність, кількість балів за всіма критеріями може нараховуватися окремо щодо кожного об'єкта, якщо відповідне передбачено критеріями ризику.

У такому випадку ступінь ризику суб'єкта господарювання визначається як найбільший зі ступенів ризику його об'єктів. Періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю) щодо кожного об'єкта визначається окремо відповідно до його ступеня ризику.

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням органу державного нагляду (контролю).

Орган державного нагляду (контролю) оприлюднює критерії та періодичність здійснення планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) шляхом розміщення на своєму офіційному веб-сайті.

Залежно від ступеня ризику орган державного нагляду (контролю) визначає перелік питань для здійснення заходів державного нагляду (контролю) (далі – перелік питань).

Уніфіковані форми актів, що складаються за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) з переліком питань затверджуються відповідним органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті протягом п'яти робочих днів з дня набрання чинності.

5. Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена:

- до високого ступеня ризику — не частіше одного разу на один рік;
- до середнього ступеня ризику — не частіше одного разу на три роки;
- до незначного ступеня ризику — не частіше одного разу на п'ять років.

6. Законом може бути встановлено більшу періодичність здійснення заходів державного нагляду (контролю), зокрема відносно суб'єктів господарювання, діяльність яких віднесена до середнього та незначного ступенів ризику, на період дії договору страхування, укладеного суб'єктом господарювання, у разі, якщо законом передбачено страхування цивільної відповідальності за шкоду, яку може бути заподіяно навколишньому природному середовищу, життю, здоров'ю та майну третіх осіб унаслідок порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства, та якщо збільшення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю) не суперечить зобов'язанням України за міжнародними договорами.

7. Якщо не затверджені критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю) суб'єкти господарювання вважаються суб'єктами господарювання з незначним ступенем ризику та підлягають державному нагляду (контролю) не частіше одного разу на п'ять років.

8. Щороку до 1 лютого звіти органів державного нагляду (контролю) про виконання річних планів заходів державного нагляду (контролю) за попередній рік, формуються та оприлюднюються органами державного нагляду (контролю) в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) та на своїх офіційних веб-сайтах.

Інформація про нездійснений у плановому періоді плановий захід державного нагляду (контролю) відображається у звіті про виконання річного плану заходів державного нагляду (контролю) із зазначенням причини нездійснення.

9. Строк здійснення планового заходу не може перевищувати:

п'ятнадцяти робочих днів — для суб'єктів господарювання, діяльність яких віднесена до високого ступеня ризику;

десяти робочих днів — для суб'єктів господарювання діяльність яких віднесена до середнього ступеня ризику;

п'яти робочих днів — для суб'єктів господарювання діяльність яких віднесена до незначного ступеня ризику.

Строк здійснення планового заходу не може перевищувати п'яти робочих днів, якщо до початку здійснення такого заходу органом державного нагляду (контролю) отримано підтвердження, що суб'єкт господарювання відноситься до суб'єктів мікро- або малого підприємництва.

У разі призначення експертизи (випробування) зразків продукції, відібраних під час планового заходу державного нагляду (контролю), на

час її (його) проведення перебіг строку здійснення такого заходу призупиняється.

Подовження строку здійснення планового заходу не допускається.

Стаття 7. Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)

1. Підставами для здійснення позапланових заходів є:

подання суб'єктом господарювання письмової заяви до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням;

виявлення та підтвердження недостовірності даних, заявлених суб'єктом господарювання у документі обов'язкової звітності або документі, яким суб'єкт господарювання повідомляє про свою відповідність вимогам законодавства (декларації), крім випадків, коли суб'єкт господарювання протягом місяця з дня первинного подання повторно подав такий документ з уточненими достовірними даними або якщо недостовірність даних є результатом очевидної описки чи арифметичної помилки, яка не впливає на зміст поданого документу. У разі виявлення органом державного нагляду (контролю) недостовірності даних у зазначених документах, він упродовж десяти робочих днів зобов'язаний повідомити суб'єкта господарювання про необхідність їх виправлення у строк до п'яти робочих днів з дня отримання такого повідомлення. Не виправлення недостовірних даних у встановлений строк є підставою для здійснення позапланового заходу;

необхідність перевірки виконання суб'єктом господарювання приписів або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами здійснення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю). Такий позаплановий захід здійснюється не раніше останньої дати для усунення порушення, зазначеної у приписі або в іншому розпорядчому документі та не пізніше як через два місяці від цієї дати;

виявлення в документах, що подаються суб'єктом господарювання до органу державного нагляду (контролю) згідно із законом, інформації, що вказує на недотримання ним вимог законодавства у відповідній сфері;

виявлення у державних інформаційних ресурсах (паперових або електронних) інформації, що свідчить про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства у відповідній сфері державного нагляду (контролю) або не узгоджується з інформацією, що подається суб'єктом господарювання органу державного нагляду (контролю) відповідно до вимог закону;

неподання суб'єктом господарювання документів обов'язкової звітності за два звітні періоди підряд без надання письмових пояснень про причини, що перешкоджали поданню таких документів;

настання аварії, пожежі, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання;

рішення суду;

доручення Прем'єр-міністра України про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері державного нагляду (контролю) у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави;

повідомлення органу державної влади про ознаки порушень вимог законодавства, виявлені у суб'єкта господарювання посадовою особою такого органу під час виконання нею своїх повноважень, у випадках, коли право на таке повідомлення передбачено законом;

звернення посадових осіб органів місцевого самоврядування про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства, у випадках, коли право на таке звернення передбачено законом;

звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило або може спричинити шкоду правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави або юридичної особи про порушення, що спричинило або може спричинити шкоду її правам, законним інтересам.

До звернення, у якому зазначається про порушення, що спричинило або може спричинити шкоду, фізична особа (фізичні особи) або юридична особа, які подали відповідне звернення, додають документи чи їх копії, матеріали, що підтверджують такі порушення (за наявності).

Фізичні особи та посадові особи юридичних осіб, які подали безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства, несуть відповідальність, передбачену законом.

2. Здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю) за підставою визначеною абзацом дванадцятим частини першої цієї статті територіальним органом можливе тільки у разі отримання на його проведення погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю) або відповідного державного колегіального органу.

Перед початком здійснення цього позапланового заходу державного нагляду (контролю) посадові особи територіального органу державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити суб'єкту господарювання або уповноваженій особі суб'єкта господарювання, крім документів,

передбачених цим Законом, додатково копію погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу на здійснення такого заходу. Суб'єкти господарювання мають право не допускати посадових осіб територіального органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю), якщо вони не пред'явили документи, передбачені цим абзацом;

3. Під час здійснення позапланового заходу з'ясовуються питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням таких питань у посвідченні (направленні) на здійснення заходу державного нагляду (контролю).

Повторне здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) за тим самим фактом (фактами) (співпадають подія, найменування суб'єкта господарювання, заявник, дата та місце настання події), що був (були) підставою для здійсненого позапланового заходу державного нагляду (контролю), забороняється.

4. Орган державного нагляду (контролю) має право не здійснювати захід державного нагляду (контролю) з підстав, передбачених абзацами четвертим, одинадцятим та дванадцятим частини першої цієї статті, якщо матеріали та документи, що є в розпорядженні органу державного нагляду (контролю) є достатніми для вирішення питання, необхідність перевірки якого стала підставою для здійснення цього заходу.

5. Здійснення позапланових заходів з інших підстав, крім передбачених цією статтею, забороняється, крім позапланових заходів, які здійснюються органами державного нагляду (контролю) у сферах державного нагляду (контролю), зазначених у частині четвертій статті 2 цього Закону.

6. Суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою здійснення позапланового заходу з наданням йому копії відповідного посвідчення (направлення) на здійснення заходу державного нагляду (контролю).

7. Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати:

десяти робочих днів — для суб'єктів господарювання, діяльність яких віднесена до високого ступеня ризику;

п'яти робочих днів — для суб'єктів господарювання діяльність яких віднесена до середнього ступеня ризику;

двох робочих днів — для суб'єктів господарювання діяльність яких віднесена до незначного ступеня ризику;

Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати двох робочих днів, якщо до початку здійснення позапланового заходу органом

державного нагляду (контролю) отримано підтвердження, що суб'єкт господарювання відноситься до суб'єктів мікро- або малого підприємництва.

У разі призначення експертизи (випробування) зразків продукції, відібраних під час позапланового заходу, на час її (його) проведення перебіг строку здійснення такого заходу призупиняється.

Подовження строку здійснення позапланового заходу не допускається.

8. Щороку до 1 лютого звіти про здійсненні позапланові заходи державного нагляду (контролю) за попередній рік формуються та оприлюднюються органами державного нагляду (контролю) в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю), та оприлюднюються органами державного нагляду (контролю) на своїх офіційних веб-сайтах.

Вимоги до оформлення звіту про здійсненні позапланові заходи державного нагляду (контролю) за попередній рік затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності за пропозиціями, наданими центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності.

Стаття 8. Організація здійснення заходу державного нагляду (контролю)

1. Для здійснення планового або позапланового заходу орган державного нагляду (контролю) видає наказ (рішення, розпорядження), який має містити найменування суб'єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, сферу державного нагляду (контролю).

2. На підставі наказу (рішення, розпорядження) оформляється посвідчення (направлення) на здійснення заходу державного нагляду (контролю), яке підписується керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу) або його заступником (членом державного колегіального органу) із зазначенням прізвища, власного імені, по батькові (за наявності) і засвідчується печаткою, а в разі оформлення такого посвідчення (направлення) в електронній формі на нього накладаються кваліфіковані електронні підписи зазначених посадових осіб.

3. У посвідченні (направленні) на здійснення заходу зазначаються:

найменування органу державного нагляду (контролю), що здійснює захід;

сфера державного нагляду (контролю);

найменування суб'єкта господарювання, щодо діяльності якого здійснюється захід;

адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання, щодо діяльності якого здійснюється захід;

номер і дата наказу (рішення, розпорядження), на виконання якого здійснюється захід;

перелік посадових осіб органу державного нагляду (контролю), які беруть участь у здійсненні заходу та третіх осіб (у разі залучення) із зазначенням їх посади, прізвища, власного імені, по батькові (за наявності);

дата початку та дата закінчення заходу;

тип заходу (плановий або позаплановий);

форма заходу (перевірка, ревізія, огляд, обстеження, інспекційне відвідування тощо);

підстави для здійснення заходу;

предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю);

інформація про здійснення попереднього заходу (тип заходу і строк його здійснення).

4. Посвідчення (направлення) є чинним лише протягом зазначеного в ньому строку здійснення заходу.

5. Посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити суб'єкту господарювання або уповноваженій особі суб'єкта господарювання посвідчення (направлення) та службове посвідчення, що засвідчує посадову особу органу державного нагляду (контролю), і надати суб'єкту господарювання копію посвідчення (направлення) (крім випадків, якщо державний нагляд (контроль) здійснюється у приміщенні органу державного нагляду (контролю) без присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи).

Посадова особа органу державного нагляду (контролю) без посвідчення (направлення) на здійснення заходу та службового посвідчення не має права здійснювати державний нагляд (контроль) суб'єкта господарювання.

6. Про призупинення перебігу строку здійснення заходу державного нагляду (контролю) у зв'язку з призначенням експертизи (випробування) зразків продукції, відібраних під час заходу державного нагляду

(контролю), та про поновлення перебігу строку здійснення заходу державного нагляду (контролю) у зв'язку з отриманням органом державного нагляду (контролю) висновку експертизи (випробування) орган державного нагляду (контролю) видає накази (рішення, розпорядження) та оформлює посвідчення (направлення) на здійснення заходу державного нагляду (контролю) з дотриманням вимог частин першої – третьої цієї статті.

Стаття 9. Тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання

1. Якщо при здійсненні заходу державного нагляду (контролю) у суб'єкта господарювання виявлено порушення, які створюють загрозу для життя та/або здоров'я людини, навколишнього природного середовища, посадова особа органу державного нагляду (контролю) має право вжити заходів реагування щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання в межах, що є необхідними та достатніми для усунення загрози.

Рішення органу державного нагляду (контролю) про вжиття заходів реагування щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання вручається із зазначенням часу та дати вручення суб'єкту господарювання під особистий підпис суб'єкта господарювання або уповноваженої особи суб'єкта господарювання. Таке рішення набирає чинності з моменту його вручення суб'єкту господарювання та діє протягом визначеного таким рішенням строку, але не більше 5 робочих днів.

Якщо суб'єкт господарювання усунув виявлене порушення до вручення рішення про тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) та повідомив про це в письмовій формі та/або за допомогою електронного зв'язку (у тому числі через електронний кабінет інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю)) орган державного нагляду (контролю), що здійснював захід державного нагляду (контролю), таке рішення підлягає скасовуванню за умови обов'язкової

перевірки факту усунення всіх виявлених порушень цим органом державного нагляду (контролю).

2. Рішення органу державного нагляду (контролю) про тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання - обов'язковий для виконання розпорядчий документ, який видається та підписується керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу), або його заступником (членом державного колегіального органу).

Рішення повинно містити такі відомості:

дату складення;

сферу державного нагляду (контролю);

об'єкт (приміщення, будівля, земельна ділянка, територія тощо) у межах якого провадиться господарська діяльність суб'єктом господарювання та щодо якого прийнято рішення про тимчасове повне або часткове припинення (зупинення);

підставу тимчасового повного або часткового припинення (зупинення);

дата складення та номер акту, у якому зазначені виявлені під час заходу державного нагляду (контролю) порушення, що призвели до тимчасового повного або часткового припинення (зупинення);

найменування та адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання щодо діяльності якого прийнято рішення про тимчасове повне або часткове припинення (зупинення).

3. Орган державного нагляду (контролю) звертається в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України, до суду з позовом про зобов'язання суб'єкта господарювання припинити виробництво (виготовлення) або реалізацію продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатацію територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг, якщо порушення вимог законодавства, які створюють загрозу для життя та/або здоров'я людини, навколишнього природного середовища, суб'єктом господарювання не усунуті суб'єктом господарювання протягом 5 робочих днів з моменту набрання чинності рішенням про таке тимчасове повне або часткове припинення (зупинення).

4. Виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатація територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання відновлюється якщо:

орган державного нагляду (контролю), який вжив заходів реагування щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання прийняв рішення про його відновлення до завершення строку, визначеного абзацом другим частини першої цієї статті, після отримання ним повідомлення від суб'єкта господарювання про усунення усіх порушень та перевірки фактів усунення порушень, які стали підставою для такого припинення (зупинення) в день повідомлення або на наступний. Орган державного нагляду (контролю) зобов'язаний здійснити перевірку факту усунення порушень, які стали підставою для тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) в день повідомлення або в день наступний за днем повідомлення;

відсутнє рішення суду, що набрало законної сили, про зобов'язання суб'єкта господарювання припинити виробництво (виготовлення) або реалізацію продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатацію територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання та закінчився строк тимчасового повного або часткового припинення (зупинення), рішення про яке прийняв орган державного нагляду (контролю);

суд скасував рішення органу державного нагляду (контролю) про тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатацію територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання;

судом прийнято рішення про відновлення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатацію територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання, з урахуванням акта, складеного за результатами проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у відповідній сфері.

5. Рішення про відновлення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання видається у формі розпорядчого документу органом державного нагляду (контролю), який вжив заходів реагування щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) на наступний день після перевірки факту усунення порушень, які стали підставою для такого припинення (зупинення). Таке рішення підписується керівником органу державного

нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу), або його заступником (членом державного колегіального органу) та надається особисто суб'єкту господарювання або уповноваженій особі суб'єкта господарювання не пізніше наступного дня з дня його підписання.

6. Тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання, в межах, що є необхідними та достатніми для усунення загрози для життя та/або здоров'я людини, навколишнього природного середовища, здійснюється у порядку встановленому цим Законом, крім тимчасового повного або часткового припинення (зупинення) або позбавлення суб'єкта господарювання права на провадження виду господарської діяльності або частини виду господарської діяльності, на який йому видано ліцензію, шляхом анулювання або зупинення дії ліцензії повністю або частково, яке здійснюється у порядку, встановленому Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності".

7. Не допускається тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання, які не створюють загрозу для життя та/або здоров'я людини, навколишнього природного середовища.

Тимчасове повне або часткове припинення (зупинення) виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єкта господарювання здійснюється виключно у судовому порядку, якщо вичерпний перелік порушень вимог законодавства у відповідних сферах, які можуть стати підставою для такого припинення (зупинення) не визначений законами.

Стаття 10. Результати заходу державного нагляду (контролю)

1. За результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю), посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт, відповідно до затвердженої таким органом уніфікованої форми акта, який повинен містити такі відомості:

дата складення акта;

тип заходу (плановий або позаплановий);

форма заходу (перевірка, ревізія, огляд, обстеження, інспекційне відвідування тощо);

предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю);

сфера державного нагляду (контролю);

найменування органу державного нагляду (контролю), а також посаду, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посадових осіб, які здійснили захід та третіх осіб (у разі залучення);

найменування та адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання щодо діяльності якого здійснювався захід, а також, у разі наявності, адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання, виявлена посадовою особою органу державного нагляду (контролю) в процесі здійснення заходу та за якою здійснювався захід;

строк здійснення заходу;

перелік нормативно-правових актів відповідно до яких складено перелік питань;

перелік питань відповідно до уніфікованої форми акта.

За результатами здійснення планового заходу державного нагляду (контролю) складається акт, який містить всі питання з уніфікованої форми акта або лише ті з них, які є предметом здійснення заходу державного нагляду (контролю).

За результатами здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю) складається акт, який містить лише ті питання з уніфікованої форми акта, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу;

Акт за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю), у разі наявності технічної можливості та згоди суб'єкта господарювання, складається в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю) в електронному вигляді, направляється в електронний кабінет суб'єкта господарювання та підписується з накладанням електронного підпису. У такому разі суб'єкту господарювання надається друкована копія акта за результатами здійснення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) на його прохання.

За результатами здійснення планового заходу державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання органом державного нагляду (контролю) може складатись більше одного акта, якщо такий плановий захід здійснюється за різними адресами місцезнаходження суб'єкта господарювання.

2. Посадова особа органу державного нагляду (контролю) зазначає в акті стан виконання вимог законодавства суб'єктом господарювання, а в разі невиконання – детальний опис виявленого порушення з посиланням на відповідну вимогу законодавства.

3. В останній день заходу державного нагляду (контролю) два примірники акта підписуються посадовими особами органу державного нагляду (контролю), які здійснювали захід, та суб'єктом господарювання (керівником юридичної особи, фізичною особою – підприємцем) або уповноваженою особою суб'єкта господарювання.

Якщо суб'єкт господарювання не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями.

У разі відмови суб'єкта господарювання підписати акт посадова особа органу державного нагляду (контролю) вносить до такого акта відповідний запис.

Один примірник акта вручається суб'єкту господарювання або уповноваженій особі суб'єкта господарювання, або направляється в електронному вигляді в електронний кабінет суб'єкта господарювання в останній день заходу державного нагляду (контролю), а другий зберігається в органі державного нагляду (контролю).

У разі відмови суб'єкта господарювання отримати примірник акта, такий акт надсилається суб'єкту господарювання органом державного нагляду (контролю) рекомендованим листом протягом двох робочих днів з дня завершення заходу.

4. Зауваження щодо здійснення заходу державного нагляду (контролю), які є невід'ємною частиною акта, можуть надаватися суб'єктом господарювання безпосередньо до органу державного нагляду (контролю) рекомендованим листом та/або за допомогою електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису (у тому числі через електронний кабінет) протягом 4 робочих днів з дня завершення заходу державного нагляду (контролю).

5. Акт, складений за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю), в ході якого виявлені порушення вимог законодавства, є підставою для застосування до суб'єкта господарювання заходів реагування.

6. У разі, якщо плановий або позаплановий захід державного нагляду (контролю) не відбувся, посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт (інший документ) про нездійснення заходу державного нагляду (контролю), у якому зазначаються причини нездійснення заходу за формою, визначеною органом державного нагляду (контролю).

7. У разі здійснення заходу державного нагляду (контролю) у приміщені органу державного нагляду (контролю) без присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої особи суб'єкта господарювання, в останній день заходу державного нагляду (контролю) акт складається у двох примірниках, які підписуються посадовими особами органу державного нагляду (контролю), що здійснювали захід, та

направляється рекомендованим листом та/або за допомогою електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису (у тому числі через електронний кабінет) суб'єкту господарювання (для підпису та повернення другого примірника органу державного нагляду (контролю)).

8. У разі створення суб'єктом господарювання перешкод посадовим особам органу державного нагляду (контролю), в акті обов'язково зазначається опис дій чи бездіяльності суб'єкта господарювання, що призвели до створення таких перешкод. У разі неповернення, у встановлений органом державного нагляду (контролю) строк, суб'єктом господарювання другого примірника акта, у випадках, якщо державний нагляд (контроль) здійснюється у приміщенні органу державного нагляду (контролю) без присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи, складається окремий акт, в якому зазначається факт неповернення другого примірника акту (створення перешкод) та який є підставою для застосування санкцій.

Стаття 11. Розпорядчі документи щодо усунення порушень вимог законодавства та застосування санкцій

1. На підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу державного нагляду (контролю), в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, з урахуванням зауважень суб'єкта господарювання (за наявності) складається:

припис або інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю);

розпорядження або інший розпорядчий документ щодо застосування до суб'єкта господарювання санкцій.

2. Припис або інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю) — обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога посадової особи органу державного нагляду (контролю) суб'єкту господарювання або обов'язкове для виконання письмове рішення органу державного нагляду (контролю) щодо усунення порушень вимог законодавства.

Припис або інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю), не передбачає застосування санкцій щодо суб'єкта господарювання.

Припис або інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю), видається та підписується посадовою особою органу державного нагляду (контролю), яка здійснювала захід державного нагляду (контролю), або керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу) або його заступником (членом державного

колегіального органу) протягом п'яти робочих днів з дня завершення заходу державного нагляду (контролю).

3. Розпорядження або інший розпорядчий документ щодо застосування до суб'єкта господарювання санкцій – обов'язкове для виконання письмове рішення органу державного нагляду (контролю) щодо застосування до суб'єкта господарювання санкцій, передбачених законом.

Розпорядження або інший розпорядчий документ щодо застосування до суб'єкта господарювання санкцій видається та підписується керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу) або його заступником (членом державного колегіального органу) протягом:

сіми робочих днів з дня виявлення порушення, що призвело до негативного впливу на життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави або створення перешкод посадовим особам органів державного нагляду (контролю), за які застосовуються санкції до суб'єкта господарювання;

сіми робочих днів з дня завершення заходу державного нагляду (контролю), якщо санкції до суб'єкта господарювання за порушення, що призвели до негативного впливу на життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави, застосовуються одночасно з приписом або іншим розпорядчим документом щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю);

п'яти робочих днів з дня завершення строку, встановленого органом державного нагляду (контролю) для усунення виявлених порушень в приписі або іншому розпорядчому документі щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю), у разі не усунення таких порушень суб'єктом господарювання протягом встановленого строку.

4. Розпорядчий документ органу державного нагляду (контролю), передбачений цією статтею, повинен містити такі відомості:

дата складення;

сфера державного нагляду (контролю);

предмет здійснення заходу державного нагляду (контролю);

тип заходу (плановий чи позаплановий);

форма заходу (перевірка, ревізія, обстеження, інспекційне відвідування, огляд тощо);

термін усунення порушень (для припису або іншого розпорядчого документу щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю));

посилання на акт (акти), складені за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю), у якому зазначені виявлені під час заходу державного нагляду (контролю) порушення;

посилання на невиконаний припис або інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю) (для розпорядження або іншого розпорядчого документу про застосування до суб'єкта господарювання санкцій);

санкції, у разі застосування;

передбачена законом підстава для застосування до суб'єкта господарювання санкції;

найменування органу державного нагляду (контролю), а також посаду, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посадової особи, яка здійснила захід;

найменування та адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання щодо діяльності якого здійснювався захід.

5. Розпорядчий документ органу державного нагляду (контролю) складається у двох примірниках: один примірник не пізніше наступного дня з дня підписання такого документу надається суб'єкту господарювання чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання для виконання, а другий примірник з підписом суб'єкта господарювання або уповноваженої ним особи залишається в органі державного нагляду (контролю).

У разі відмови суб'єкта господарювання або уповноваженої особи суб'єкта господарювання від отримання розпорядчого документу або якщо суб'єкт господарювання або уповноважена особа суб'єкта господарювання не з'явилася до органу державного нагляду (контролю) для отримання розпорядчого документа, розпорядчий документ направляється рекомендованим листом та/або за допомогою електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису (у тому числі через електронний кабінет), а на примірнику розпорядчого документа, який залишається в органі державного нагляду (контролю), проставляються відповідний вихідний номер і дата листа, яким направлено примірник розпорядчого документу суб'єкту господарювання.

Стаття 12. Відбір зразків продукції

1. З метою встановлення факту порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства орган державного нагляду (контролю) має право прийняти рішення про відбір зразків продукції.

Відбір зразків продукції здійснюється на підставі письмового вмотивованого рішення керівника органу державного нагляду (контролю)

(голови державного колегіального органу) або його заступника (члена державного колегіального органу) згідно із законом.

У рішенні про необхідність відбору зразків продукції зазначаються кількість зразків для кожного виду або типу продукції, необхідних для експертизи, а також місце здійснення цієї експертизи.

Відбір зразків продукції здійснюється в кількості не менш як два екземпляри, один (контрольний) з яких залишається у суб'єкта господарювання.

2. Відбір зразків продукції здійснюється посадовою особою органу державного нагляду (контролю) у присутності суб'єкта господарювання або уповноваженої особи суб'єкта господарювання і засвідчується актом відбору зразків продукції.

До початку відбору зразків продукції посадова особа органу державного нагляду (контролю) зобов'язана пред'явити рішення про відбір зразків продукції та роз'яснити суб'єкту господарювання порядок відбору зразків продукції.

Суб'єкт господарювання має право бути присутнім при всіх діях посадової особи органу державного нагляду (контролю) під час відбору зразків продукції і заявляти клопотання з приводу цих дій, про що вноситься запис до акта відбору зразків продукції.

3. Правила відбору зразків продукції затверджуються Кабінетом Міністрів України. Кількість зразків продукції, що відбираються, має відповідати кількості, зазначеній у рішенні органу державного нагляду (контролю) про відбір зразків продукції.

4. Контрольні зразки повинні зберігатися в умовах, що забезпечують збереження їх якості та цілісності.

Відібрані зразки продукції повинні бути укомплектовані, упаковані та опломбовані (опечатані).

Умови зберігання і транспортування відібраних зразків продукції не повинні змінювати параметри, за якими буде проводитися експертиза (випробування) цих зразків.

Посадова особа органу державного нагляду (контролю), яка відбирає зразки продукції для експертизи (випробування), забезпечує їх збереження і своєчасність доставки до місця здійснення експертизи (випробування).

5. Витрати, пов'язані з відбором, доставкою та проведенням експертизи (випробування) зразків продукції, фінансуються за рахунок органу державного нагляду (контролю).

У разі підтвердження результатами експертизи (випробування) факту порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства суб'єкт

господарювання відшкодовує витрати на проведення експертизи (випробування) в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Акт відбору зразків продукції

1. За наслідками відбору зразків продукції посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт відбору зразків.

Акт відбору зразків продукції складається у трьох примірниках. Всі примірники акта підписуються посадовою особою, яка відібрала зразки продукції, та суб'єктом господарювання (керівником юридичної особи, фізичною особою — підприємцем) або уповноваженою особою суб'єкта господарювання.

2. Один примірник акта відбору зразків додається до опломбованих (опечатаних) зразків продукції та передається посадовою особою органу державного нагляду (контролю) разом із зразками до уповноваженої та/або акредитованої організації, що призначена для проведення експертизи (випробування) та зазначена в рішенні про відбір зразків продукції, другий — залишається у суб'єкта господарювання, третій — в особи, яка здійснила відбір зразків продукції.

3. В акті відбору зразків продукції зазначаються:

місце і дата складення акта;

номер і дата рішення керівника органу державного нагляду (контролю) (голови державного колегіального органу) або його заступника (члена державного колегіального органу), на підставі якого здійснюється відбір зразків продукції, посади, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посадових осіб, які здійснюють їх відбір;

найменування та адреса місцезнаходження суб'єкта господарювання, у якого здійснюється відбір зразків продукції;

посада та прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника юридичної особи або фізичної особи — підприємця або уповноваженої особи суб'єкта господарювання, присутньої при відборі зразків продукції;

перелік та кількість відібраних зразків продукції із зазначенням виробника, дати виробництва, серії (номера) партії, загальної вартості зразків.

4. Форма акта відбору зразків затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Рішення про призначення експертизи (випробування)

1. Для з'ясування питань, пов'язаних зі здійсненням державного нагляду (контролю), за рішенням керівника органу державного нагляду (контролю) (голови державного колегіального органу) або його заступника

(члена державного колегіального органу) може призначатися експертиза (випробування).

2. Посадові особи, які здійснюють державний нагляд (контроль), зобов'язані ознайомити суб'єкта господарювання з рішенням про призначення експертизи (випробування), а після її закінчення – з висновком експертизи (випробування).

3. Залучення експертів здійснюється на договірних засадах за рахунок коштів органу державного нагляду (контролю) відповідно до законодавства.

4. Строк проведення експертизи (випробування) становить чотирнадцять робочих днів з дня прийняття рішення про призначення експертизи (випробування).

Строк проведення експертизи (випробування) може бути продовжено тільки в разі, якщо методикою проведення такої експертизи (випробування) передбачається більш тривалий час.

Стаття 15. Оскарження результатів експертизи (випробування)

1. У разі незгоди з результатами експертизи (випробування) суб'єкт господарювання має право оскаржити їх у суді.

2. Для проведення повторної експертизи (випробування) використовується контрольний зразок продукції, відібраний відповідно до вимог цього Закону.

3. Суб'єкт господарювання за своєю ініціативою може провести експертизу (випробування) зразка, що залишився в нього, в уповноваженій та/або акредитованій організації. У разі розходження результатів експертизи (випробування), проведеної органом державного нагляду (контролю) та суб'єктом господарювання, спір вирішується судом.

4. Витрати, пов'язані з проведенням повторної експертизи (випробування), здійснюються відповідно до закону.

Стаття 16. Повноваження та обов'язки органу державного нагляду (контролю)

1. Орган державного нагляду (контролю) в межах повноважень, передбачених законом, під час здійснення державного нагляду (контролю) має право:

вимагати від суб'єкта господарювання усунення виявлених порушень вимог законодавства;

вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

відбирати зразки продукції, призначати експертизу, одержувати пояснення, довідки, копії документів, матеріалів, відомостей з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), у випадках та порядку, визначених законом;

надавати (надсилати) суб'єктам господарювання обов'язкові для виконання приписи про усунення порушень;

застосовувати санкції до суб'єктів господарювання, їх посадових осіб та вживати інших заходів у межах та порядку, визначених законом;

приймати відповідно до підстав встановлених законом рішення щодо тимчасового повного або часткового припинення (зупинення), виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатації територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг суб'єктом господарювання, в межах, що є необхідними та достатніми для усунення загрози;

залучати, в разі необхідності, в якості третіх осіб експертів в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю), які повинні бути зазначені у посвідченні (направленні) на здійснення заходу державного нагляду (контролю);

звертатися до суду, зокрема у разі створення перешкод посадовим особам органів державного нагляду (контролю) суб'єктами господарювання під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) та зобов'язання суб'єкта господарювання припинити виробництво (виготовлення) або реалізацію продукції, виконання робіт, використання земельних ділянок, експлуатацію територій, будинків, будівель, споруд та їх частин, машин та механізмів, надання послуг, якщо виявлені порушення вимог законодавства створюють загрозу для життя та/або здоров'я людини, навколишнього природного середовища.

2. Органи державного нагляду (контролю) та їх посадові особи під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) зобов'язані:

повно, об'єктивно та неупереджено здійснювати державний нагляд (контроль) у межах повноважень, передбачених законом;

дотримуватися ділової етики у взаємовідносинах із суб'єктами господарювання, утримуватися від необґрунтованих висновків щодо відповідності поведінки суб'єктів господарювання вимогам законодавства, неправомірного та необґрунтованого застосування санкцій до суб'єктів господарювання;

не втручатися і не перешкоджати здійсненню господарської діяльності під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей, не спричиняє небезпеки виникнення техногенних ситуацій і пожеж;

забезпечувати нерозголошення комерційної таємниці та конфіденційної інформації суб'єкта господарювання, доступ до якої обмежено відповідно до статті 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації", що стає доступною посадовим особам у ході здійснення державного нагляду (контролю);

ознайомити суб'єкта господарювання або уповноважену особу суб'єкта господарювання з результатами державного нагляду (контролю) в строки, передбачені законом;

у межах своєї компетенції надавати суб'єкту господарювання консультаційну підтримку з питань здійснення державного нагляду (контролю);

утворювати Раду з питань державного нагляду (контролю) для повного та об'єктивного розгляду звернень суб'єктів господарювання щодо оскарження рішень органів державного нагляду (контролю);

проводити аудит стану діяльності суб'єктів господарювання, утворених протягом трьох років, безоплатно на підставі звернень цих суб'єктів господарювання, якщо проведення такого аудиту передбачено відповідним законом;

не допускати здійснення заходів державного нагляду (контролю) та інших заходів, що не відповідають або не встановлені законом;

підвищувати професійну компетентність посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю);

встановлювати нормативи оцінювання діяльності посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю), та не рідше ніж один раз на три роки проводити оцінювання діяльності таких осіб за встановленими нормативами та подавати інформацію про проведене оцінювання до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності відповідно до Типового положення проведення органами державного нагляду (контролю) оцінювання діяльності посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю), нормативів оцінювання та подання результатів, затвердженого цим органом;

дотримуватися встановлених законом принципів, вимог та порядку здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

не перешкоджати праву суб'єктів господарювання на будь-який законний захист, у тому числі третіми особами;

виконувати законні вимоги посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування

та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, щодо усунення порушень законодавства з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, достовірну інформацію, документи, матеріали про здійснені заходи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

сприяти здійсненню посадовими особами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, покладених на них повноважень.

3. Органи державного нагляду (контролю) зобов'язані оприлюднювати на своїх офіційних веб-сайтах нормативно-правові акти (крім актів, що мають гриф обмеження доступу), дотримання яких перевіряється під час здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Здійснення заходів державного нагляду (контролю) без оприлюднення нормативно-правових актів (крім актів, що мають гриф обмеження доступу), дотримання яких перевіряється під час здійснення таких заходів, забороняється.

4. Органи державного нагляду (контролю) зобов'язані оприлюднювати на своїх офіційних веб-сайтах та вносити до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) визначені законом відомості з питань державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю).

Органи державного нагляду (контролю) та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, забезпечують повноту та достовірність відомостей, внесених до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

Стаття 17. Відповідальність посадових осіб органу державного нагляду (контролю)

1. Шкода, завдана суб'єкту господарювання незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи органу державного нагляду (контролю), відшкодовується за рахунок коштів відповідних бюджетів, передбачених для фінансування цього органу, незалежно від вини такої посадової або службової особи.

Посадова або службова особа органу державного нагляду (контролю) несе відповідальність у порядку регресу в розмірі виплаченого з відповідного бюджету відшкодування у зв'язку з незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю такої посадової або службової особи.

2. Посадова особа органу державного нагляду (контролю) несе відповідальність, встановлену законом, за невнесення відомостей або внесення недостовірних відомостей про здійснені заходи державного нагляду (контролю) з питань державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю) до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

3. Керівник органу державного нагляду (контролю) несе відповідальність, встановлену законом, за систематичне вчинення відповідним органом державного нагляду (контролю) порушень вимог законодавства з питань здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

У разі винесення судом окремої ухвали щодо прийняття органом державного нагляду (контролю) рішення, що суперечить закону або висновкам щодо застосування відповідної норми права, викладеним у постановах Верховного Суду, до посадової особи органу державного нагляду (контролю), відносно якої прийняте таке рішення керівник органу державного нагляду (контролю) застосовує заходи дисциплінарного стягнення відповідно до частини третьої статті 66 Закону України "Про державну службу".

Стаття 18. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, належать:

підготовка та подання в установленому порядку пропозицій щодо формування державної політики з питань здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

розроблення та погодження проектів нормативно-правових актів з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

вивчення досвіду інших держав щодо реалізації державної політики з питань здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської

діяльності та внесення пропозицій щодо поширення такого досвіду в Україні;

здійснення методичного та інформаційного забезпечення діяльності органів державного нагляду (контролю);

забезпечення функціонування інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю);

проведення в установленому Кабінетом Міністрів України порядку перевірок додержання органами державного нагляду (контролю) вимог цього Закону в частині здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

одержання від органів державного нагляду (контролю) та суб'єктів господарювання інформації, довідок, документів, скарг, матеріалів, відомостей щодо здійснення заходів державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю);

забезпечення складання технічного переліку комплексних планових заходів державного нагляду (контролю);

складання протоколів про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

складання актів перевірок та внесення подань до органів державного нагляду (контролю) щодо усунення порушень вимог цього Закону, які є обов'язковими до розгляду;

узагальнення практики застосування законодавства з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

розроблення висновків, пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення законодавства з питань організації державного нагляду (контролю).

Стаття 19. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, належать:

формування державної політики з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

визначення пріоритетних напрямів розвитку державної політики з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

нормативно-правове регулювання державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

внесення Кабінету Міністрів України пропозицій щодо вдосконалення державного нагляду (контролю);

одержання від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, органів державного нагляду (контролю) та суб'єктів господарювання інформації, довідок, документів, звернень, матеріалів, відомостей щодо здійснення заходів державного нагляду (контролю);

участь в установленому Кабінетом Міністрів України порядку в заходах державного нагляду (контролю), що здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, та іншими органами державного нагляду (контролю) за згодою суб'єкта господарювання;

надання рекомендацій та роз'яснень центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності;

проведення оцінки ефективності діяльності органів державного нагляду (контролю) у встановленому ним порядку та надання за результатами її проведення рекомендацій органам державного нагляду (контролю).

затвердження Типового положення проведення оцінювання органами державного нагляду (контролю) діяльності посадових осіб, які беруть участь у заходах державного нагляду (контролю), нормативів оцінювання та подання результатів.

Стаття 20. Права суб'єкта господарювання

Суб'єкт господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) має право:

бути поінформованим про свої права та обов'язки;

вимагати від посадових осіб органу державного нагляду (контролю) додержання вимог законодавства;

перевіряти наявність у посадових осіб органу державного нагляду (контролю) службового посвідчення та посвідчення (направлення) і одержувати копію посвідчення (направлення) на здійснення планового або позапланового заходу;

бути присутнім під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), залучати під час здійснення таких заходів третіх осіб;

вимагати нерозголошення інформації, що становить комерційну таємницю або є конфіденційною інформацією суб'єкта господарювання;

одержувати та ознайомлюватися з актами органів державного нагляду (контролю), що стосуються відповідного заходу державного нагляду (контролю);

надавати органу державного нагляду (контролю) в письмовій формі рекомендованим листом та/або за допомогою електронного зв'язку з використанням кваліфікованого електронного підпису (у тому числі через електронний кабінет інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю)) свої пояснення, зауваження або заперечення до актів, складених за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

оскаржувати в установленому законом порядку неправомірні дії органів державного нагляду (контролю) та їх посадових осіб;

брати участь у засіданні Ради з питань державного нагляду (контролю);

отримувати консультативну допомогу від органу державного нагляду (контролю) з метою запобігання порушенням під час здійснення заходів державного нагляду (контролю);

звертатися з заявою щодо проведення аудиту стану його господарської діяльності до підприємств, установ, організацій, уповноважених на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю) або до органу державного нагляду (контролю) відповідно до статті 24 цього Закону, якщо законами у відповідних сферах передбачено проведення такого аудиту;

не надавати посадовим особам під час здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю) відповідей, пояснень та матеріалів щодо питань, інших ніж ті, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення такого заходу;

не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо:

державний нагляд (контроль) здійснюється з порушенням передбачених законом вимог щодо періодичності здійснення таких заходів;

посадова особа органу державного нагляду (контролю) не надала копії документів, передбачених цим Законом, або якщо надані документи не відповідають вимогам цього Закону;

суб'єкт господарювання не включений у поточному періоді в річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) відповідного органу державного нагляду (контролю) (стосується планових заходів);

тривалість планового заходу державного нагляду (контролю) перевищує граничну тривалість, встановлену частиною дев'ятою статті 6 цього Закону, або тривалість позапланового заходу державного нагляду (контролю) перевищує граничну тривалість, встановлену частиною сьомою статті 7 цього Закону;

орган державного нагляду (контролю) здійснює повторний позаплановий захід державного нагляду (контролю) за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для проведеного позапланового заходу державного нагляду (контролю), окрім перевірки приписів відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 7 цього Закону;

органом державного нагляду (контролю) не була затверджена та оприлюднена на власному офіційному веб-сайті уніфікована форма акта, що складається за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) з переліком питань залежно від ступеня ризику;

у передбачених законом випадках посадові особи не надали копію погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу на здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю);

вимагати припинення здійснення заходу державного нагляду (контролю) у разі:

перевищення посадовою особою органу державного нагляду (контролю) визначеного цим Законом максимального строку здійснення такого заходу;

використання посадовими особами органу державного нагляду (контролю) неуніфікованих форм актів, складених за результатами здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю).

Стаття 21. Обов'язки суб'єкта господарювання

Суб'єкт господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) зобов'язаний:

не створювати перешкоди та допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю) за умови дотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого цим Законом;

у разі неможливості бути присутнім під час здійснення державного нагляду (контролю), забезпечити присутність уповноваженої особи, що буде представляти його інтереси при здійсненні заходу державного нагляду (контролю), у тому числі підписувати акт, складений за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю);

виконувати вимоги органу державного нагляду (контролю) щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства;

надавати документи, зразки продукції, пояснення в обсязі, який він вважає необхідним, довідки, відомості, матеріали з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), відповідно до закону, а також копії та витяги з відповідних документів, довідок, відомостей, матеріалів;

одержувати примірник акта та/або припису, та/або іншого розпорядчого документа органу державного нагляду (контролю) складених за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю);

у разі відбору контрольних зразків продукції зберігати їх в умовах, що забезпечують збереження їх якості та цілісності.

Стаття 22. Відповідальність суб'єкта господарювання

1. У разі виконання в повному обсязі та у встановлений строк припису або іншого розпорядчого документа щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходів державного нагляду (контролю), санкції до суб'єкта господарювання, його посадових осіб не застосовуються, крім визначених законами випадків виявлення під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) порушень, що призвели до негативного впливу на життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави.

2. Невиконання приписів або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу державного нагляду (контролю), створення перешкод посадовим особам органу державного нагляду (контролю), а також вчинення порушень, що призвели до негативного впливу на життя та здоров'я людини, навколишнє природне середовище та безпеку держави, тягне за собою застосування санкцій до суб'єкта господарювання та його посадових осіб.

3. У разі застосування санкцій за порушення вимог законодавства, зокрема, якщо законом передбачаються мінімальні та максимальні розміри санкцій, враховується принцип пропорційності порушення і покарання. Санкція, що застосовується до суб'єкта господарювання та його посадових осіб при першому порушенні, не може бути вищою за мінімальну санкцію, передбачену відповідним законом.

4. У разі несплати суб'єктом господарювання застосованої до нього штрафної санкції за результатами здійснених заходів державного нагляду (контролю) протягом 15 календарних днів з дня вручення або направлення розпорядчого документа в порядку, передбаченому частиною третьою статті 10 цього Закону, якщо розпорядчі документи не були оскаржені до органу державного нагляду (контролю) та/або в судовому порядку або розпорядчі документи залишені в силі за результатами їх оскарження, сума санкції стягується в судовому порядку, крім випадків, передбачених законами.

5. Суб'єкт господарювання, посадові особи суб'єкта господарювання — юридичної особи, фізична особа — підприємець, уповноважені особи суб'єкта господарювання не несуть відповідальності за відмову надавати пояснення щодо діяльності суб'єкта господарювання.

Стаття 23. Підтримка суб'єктів господарювання

1. Органи державного нагляду (контролю) безоплатно надають суб'єктам господарювання письмові консультації щодо застосування вимог законодавства при провадженні відповідної господарської діяльності та/або щодо здійснення державного нагляду (контролю).

Консультації органів державного нагляду (контролю) можуть бути загальними (стосуватися невизначеного кола суб'єктів господарювання) або індивідуальними (стосуватися конкретного суб'єкта господарювання). Загальні консультації оприлюднюються в офіційному виданні та на офіційному веб-сайті органу державного нагляду (контролю). Індивідуальні консультації надаються (надсилаються) суб'єктам господарювання протягом тридцяти календарних днів після отримання запиту.

2. Суб'єкт господарювання може посилатися на загальні та адресовані йому індивідуальні консультації органів державного нагляду (контролю) під час доведення правомірності своєї поведінки у відносинах із цими органами, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, а також під час судового розгляду.

Суб'єкт господарювання не може бути притягнутий до відповідальності, якщо він діяв відповідно до консультації органу державного нагляду (контролю), зокрема на підставі того, що індивідуальна або загальна консультація була змінена або скасована.

3. Органи державного нагляду (контролю) з метою профілактики порушень та спрямування діяльності суб'єктів господарювання на відвернення небезпек щороку на безоплатній основі проводять для суб'єктів господарювання заходи щодо навичок управління ризиками (небезпеками), з роз'ясненням причин їх виникнення та наданням практичних рішень уникнення.

Інформація про здійснені заходи висвітлюється органом державного нагляду (контролю) на своєму офіційному веб-сайті та вноситься до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

Стаття 24. Аудит стану діяльності суб'єктів господарювання

1. Аудит стану діяльності суб'єктів господарювання проводять підприємства, установи, організації, уповноважені у відповідних сферах державного нагляду (контролю) відповідними органами державного нагляду (контролю), на договірній основі на підставі звернень цих суб'єктів господарювання про проведення аудиту, якщо це визначено відповідними законами.

Підприємство, установа, організація, уповноважені у відповідній сфері державного нагляду (контролю) на проведення аудиту, протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного звернення укладає договір з суб'єктом господарювання про проведення аудиту стану його діяльності відповідно до типового договору затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. Якщо з дати утворення суб'єкта господарювання не пройшло трьох років, органи державного нагляду (контролю) у відповідних сферах державного нагляду (контролю) проводять аудит стану діяльності такого суб'єкта господарювання безоплатно на підставі його звернення, якщо проведення такого аудиту передбачено відповідним законом.

Суб'єкт господарювання має право звернутися до органу державного нагляду (контролю) щодо проведення аудиту стану його діяльності одноразово протягом трьох років з дати утворення, та якщо на дату звернення такий суб'єкт господарювання не включений до річного плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) цього органу державного нагляду (контролю) у поточному році.

Орган державного нагляду (контролю) протягом 10 робочих днів з дня отримання відповідного звернення направляє суб'єкту господарювання повідомлення про проведення аудиту стану його діяльності, де зазначається: сфера державного нагляду (контролю); посада, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) посадової особи, що проводитиме аудит; дата початку проведення.

3. Для проведення аудиту стану діяльності суб'єктів господарювання використовується перелік питань, зазначений в уніфікованій формі акту, що складається за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) у відповідній сфері державного нагляду (контролю).

4. Порядок проведення аудиту стану діяльності суб'єктів господарювання органами державного нагляду (контролю) та уповноваженими на проведення аудиту у відповідних сферах державного

нагляду (контролю) підприємствами, установами, організаціями затверджується Кабінетом Міністрів України.

5. У разі виявлення порушень при проведенні аудиту стану діяльності суб'єкта господарювання орган державного нагляду (контролю) або підприємство, установа, організація, уповноважене на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю), надає у письмовій формі рекомендації щодо проведення необхідних дій для їх усунення з визначенням кінцевої дати усунення порушень, які підписуються посадовою особою органу державного нагляду (контролю) або працівником підприємства, установи, організації, уповноваженого на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю), що проводили такий аудит.

Аудит стану діяльності суб'єкта господарювання вважається завершеним після виконання суб'єктом господарювання всіх рекомендацій щодо проведення необхідних дій для усунення порушень вимог законодавства у відповідній сфері державного нагляду (контролю), про що надається позитивний висновок.

Якщо рекомендації щодо усунення порушень суб'єктом господарювання не виконані в повному обсязі станом на дату, визначену у рекомендаціях, орган державного нагляду (контролю) або підприємство, установа, організація, уповноважені у відповідній сфері державного нагляду (контролю), що проводили аудит, надають суб'єкту господарювання негативний висновок щодо проведення такого аудиту.

У разі отримання суб'єктом господарювання за результатами проведення аудиту позитивного висновку про стан дотримання ним вимог законодавства у відповідній сфері державного нагляду (контролю) періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) такого суб'єкта господарювання збільшується в 1.5 рази, якщо це не суперечить зобов'язанням України за міжнародними договорами.

6. Відомості про проведений аудит стану діяльності суб'єкта господарювання та надання йому позитивного або негативного висновку направляються до відповідного органу державного нагляду (контролю) письмово або за допомогою електронного кабінету в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю)) не пізніше 5 робочих днів після його проведення підприємством, установою, організацією, уповноваженою на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю).

Органи державного нагляду (контролю) вносять відомості про позитивний висновок аудиту до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) не пізніше 2 робочих днів з дня проведеного аудиту стану діяльності суб'єктів господарювання, з дати утворення яких не пройшло трьох років, або отримання від підприємств, установ, організацій, уповноважених на проведення аудиту, відомостей

про проведений аудит стану діяльності суб'єктів господарювання у сферах державного нагляду (контролю). Відомості про негативний висновок аудиту до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) не вносяться.

7. Уповноваження підприємств, установ, організацій на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю) здійснюється органами державного нагляду (контролю).

Порядок уповноваження та позбавлення уповноваження підприємств, установ, організацій на проведення аудиту у відповідних сферах державного нагляду (контролю) та вимоги до таких підприємств, установ, організацій, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Відомості про підприємства, установи, організації, уповноважені на проведення аудиту стану діяльності суб'єктів господарювання у сферах державного нагляду (контролю) вносяться органами державного нагляду (контролю), відповідальними за уповноваження у відповідних сферах державного нагляду (контролю), до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

8. Орган державного нагляду (контролю) несе визначену законом відповідальність перед суб'єктом господарювання за неналежне, неповне проведення аудиту стану діяльності суб'єкта господарювання та достовірність висновку аудиту стану його діяльності.

Підприємство, установа, організація, уповноважені на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю), несуть визначену законом та договором відповідальність перед суб'єктом господарювання за неналежне, неповне виконання визначених договором зобов'язань та достовірність висновку аудиту стану діяльності суб'єкта господарювання.

Орган державного нагляду (контролю), який уповноважив підприємство, устанovu, організацію на проведення аудиту у відповідній сфері державного нагляду (контролю), позбавляє його уповноваження у разі, якщо протягом року після надання суб'єкту господарювання позитивного висновку, відносно цього суб'єкта господарювання виникли підстави для здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю), визначені абзацами п'ятим, шостим, восьмим, одинадцятим та дванадцятим частини першої статті 7 цього Закону, в ході якого підтверджено порушення вимог законодавства цим суб'єктом.

Стаття 25. Громадський захист прав суб'єктів господарювання

1. Громадські об'єднання в особі їх уповноважених представників мають право здійснювати захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання під час здійснення щодо них заходів державного нагляду (контролю).

Органи державного нагляду (контролю) зобов'язані розглядати звернення громадських об'єднань, їх уповноважених представників в інтересах суб'єктів господарювання.

За ініціативою громадських об'єднань органи державного нагляду (контролю) проводять консультації з громадськістю в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

2. Суб'єкти господарювання можуть залучати третіх осіб з метою захисту своїх прав та законних інтересів у ході здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Треті особи мають право:

бути присутніми під час здійснення заходів державного нагляду (контролю);

знайомитися з документами та матеріалами, що стосуються здійснення державного нагляду (контролю);

представляти інтереси суб'єктів господарювання перед органами державного нагляду (контролю) в порядку, встановленому законом;

брати участь у засіданні Ради з питань державного нагляду (контролю);

здійснювати інші дії в інтересах суб'єктів господарювання у встановленому законом порядку.

Стаття 26. Рада з питань державного нагляду (контролю)

1. Для повного та об'єктивного розгляду скарг суб'єктів господарювання на дії (бездіяльність) посадових осіб або рішень органів державного нагляду (контролю), органом державного нагляду (контролю) утворюється Рада з питань державного нагляду (контролю).

2. Рада з питань державного нагляду (контролю) є консультативно-дорадчим органом при органі державного нагляду (контролю).

Рада з питань державного нагляду (контролю) діє згідно із положенням, що затверджується цим органом відповідно до типового положення про Раду з питань державного нагляду (контролю), затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

3. Раду з питань державного нагляду (контролю) очолює керівник органу державного нагляду (контролю).

Голова Ради з питань державного нагляду (контролю) має першого заступника та заступника. У разі відсутності голови його обов'язки

виконує перший заступник, а в разі відсутності і першого заступника - заступник голови.

Перший заступник голови призначається з представників громадських організацій, суб'єктів господарювання та їх об'єднань, наукових установ за результатами обрання його членами Ради з питань державного нагляду (контролю). Заступник голови призначається головою Ради з питань державного нагляду (контролю) з числа державних службовців.

4. Склад Ради з питань державного нагляду (контролю) формується у кількості не більше ніж 10 осіб з посадових осіб органу державного нагляду (контролю) та представників громадських організацій, суб'єктів господарювання та їх об'єднань, наукових установ (за їх пропозиціями) і затверджується відповідним органом державного нагляду (контролю).

Представники громадських організацій, суб'єктів господарювання та їх об'єднань, наукових установ залучаються до складу Ради з питань державного нагляду (контролю) в кількості не менше ніж 50 відсотків її складу.

5. Формою роботи Ради з питань державного нагляду (контролю) є засідання, що проводяться за потреби, у разі наявності хоча б однієї скарги, та є правомочними за присутності не менше, ніж половини членів Ради з питань державного нагляду (контролю).

6. У разі встановлення в країні обмежувальних заходів, що унеможливають проведення засідання Ради з питань державного нагляду (контролю), таке засідання може бути проведено в режимі відеоконференції з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, про що зазначається в порядку денному такого засідання.

7. З метою усунення проявів корупції член Ради з питань державного нагляду (контролю) повинен заявити про самовідвід чи підлягає відводу в разі, якщо він перебував або перебуває у службовій чи іншій залежності від суб'єкта господарювання, який звернувся зі скаргою на дії (бездіяльність) посадових осіб або рішень органів державного нагляду (контролю) або від посадової особи органу державного нагляду (контролю) на дії (бездіяльність) якої звернувся зі скаргою суб'єкт господарювання, або за наявності інших обставин, що викликають сумніви у неупередженості члена Ради з питань державного нагляду (контролю).

Стаття 27. Оскарження дій (бездіяльності) посадових осіб та рішень органів державного нагляду (контролю)

1. Суб'єкт господарювання має право звернутися до відповідного органу державного нагляду (контролю) або до суду щодо оскарження дій (бездіяльності) посадових осіб та рішень органів державного нагляду (контролю).

Скарга подається суб'єктом господарювання до органу державного нагляду (контролю) у письмовій формі, з додаванням копій документів, що підтверджують її обґрунтованість протягом десяти робочих днів:

щодо оскарження рішення органу державного нагляду (контролю) – з дня, що настає за днем отримання суб'єктом господарювання такого рішення;

щодо оскарження дій (бездіяльності) посадових осіб органу державного нагляду (контролю) з дня, що настає за днем підписання акта, складеного за результатами здійснення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю).

Скарга подається безпосередньо до органу державного нагляду (контролю) або надсилається за допомогою поштового або електронного зв'язку (у тому числі через електронний кабінет).

У разі надходження скарги від суб'єкта господарювання відповідний орган державного нагляду (контролю) зобов'язаний розглянути її в установленому цим Законом порядку.

Протягом десяти робочих днів з дня отримання скарги від суб'єкта господарювання орган державного нагляду (контролю) розглядає її та:

у разі наявності підстав для задоволення скарги – надає суб'єкту господарювання рішення про задоволення скарги;

у разі наявності підстав для залишення скарги без розгляду, повідомляє про це суб'єкта господарювання;

у разі відсутності підстав, зазначених у абзацах другому та третьому цієї частини, передає її для розгляду до Ради з питань державного нагляду (контролю) та повідомляє про це суб'єкта господарювання.

Скарга залишається без розгляду з таких підстав:

порушені у скарзі питання виходять за межі повноважень органу державного нагляду (контролю);

скарга подана з порушенням строків, передбачених абзацом другим цієї статті;

скарга на дії (бездіяльність) посадових осіб органу державного нагляду (контролю) або на рішення органу державного нагляду (контролю) розглядається в суді;

у скарзі не зазначені прізвище та місце проживання автора;

скаргу подано повторно одним і тим самим суб'єктом господарювання з одного і того ж питання, якщо таке питання вирішено по суті.

У день передання скарги органом державного нагляду (контролю) до Ради з питань державного нагляду (контролю) інформація про це

розміщується органом державного нагляду (контролю) на офіційному веб-сайті такого органу.

Рада з питань державного нагляду (контролю) розглядає скаргу суб'єкта господарювання у порядку та строки, встановлені Положенням про Раду з питань державного нагляду (контролю).

Суб'єкт господарювання має право брати участь в засіданні Ради з питань державного нагляду (контролю) щодо розгляду його скарги.

Рада з питань державного нагляду (контролю) повідомляє суб'єкта господарювання про дату, час та місце розгляду скарги у порядку, встановленому Положенням про Раду з питань державного нагляду (контролю).

Рішення Ради з питань державного нагляду (контролю) оформлюється висновком, який має рекомендаційний характер і є обов'язковим для розгляду керівником відповідного органу державного нагляду (контролю).

За результатами розгляду скарги суб'єкта господарювання на дії (бездіяльність) посадових осіб органу державного нагляду (контролю) або на рішення органів державного нагляду (контролю) орган державного нагляду (контролю), з урахуванням висновку Ради з питань державного нагляду, надає відповідь цьому суб'єкту господарювання не пізніше десяти робочих днів з дня отримання висновку Ради з питань державного нагляду (контролю).

Результати розгляду Радою з питань державного нагляду (контролю) скарг суб'єктів господарювання на дії (бездіяльність) посадових осіб органу державного нагляду (контролю) та на рішення органів державного нагляду (контролю) оприлюднюється органом державного нагляду (контролю) на офіційному веб-сайті такого органу та в інтегрованій автоматизованій системі державного нагляду (контролю).

Посадова особа органу державного нагляду (контролю), яка вчинила оскаржувану дію (бездіяльність) або яка здійснювала захід державного нагляду (контролю), за результатами якого прийнято рішення, що оскаржується, не бере участі у розгляді скарги, крім надання пояснень по суті.

2. Суб'єкт господарювання має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику, політику з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності та дерегуляції господарської діяльності, щодо оскарження дій (бездіяльності) посадових осіб органів державного нагляду (контролю) в частині порушень визначеної цим Законом процедури здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Стаття 28. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Закон України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 29, ст. 389 із наступними змінами) втрачає чинність з дня набрання чинності цим Законом.

3. У разі запровадження режиму воєнного стану, надзвичайного стану, надзвичайної ситуації, встановлення карантину, Кабінет Міністрів України може приймати рішення про тимчасове обмеження або посилення заходів державного нагляду (контролю) на строк та на території дії такого режиму (карантину).

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436 із наступними змінами):

1) частину другу статті 245 доповнити пунктами 16 і 17 такого змісту:

“16) зобов’язання відповідача допустити посадових осіб органів державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю);

17) вжиття у випадках та з підстав, передбачених законом, до підприємств, установ, організацій (юридичних осіб) та фізичних осіб – підприємців, у яких під час здійснення заходів державного нагляду (контролю) виявлено порушення у відповідній сфері державного нагляду (контролю) заходів реагування, визначених законом.”;

2) в частині першій статті 268 цифру “283” замінити цифрами “283-1”;

3) в частині першій статті 269 цифру “283” замінити цифрами “283-1”;

4) в частині першій статті 270 цифру “283” замінити цифрами “283-1”;

5) після статті 283 додати статтю 283-1 такого змісту:

“Стаття 283-1. Особливості провадження у справах за зверненням органів державного нагляду (контролю)

1. Провадження у справах за зверненням органів державного нагляду (контролю) під час здійснення ними визначених законом повноважень здійснюється на підставі позовної заяви таких органів щодо:

1) вжиття заходів реагування у випадках та з підстав, передбачених законом, до підприємств, установ, організацій (юридичних осіб) та фізичних осіб – підприємців, у яких під час здійснення заходів державного

нагляду (контролю) виявлено порушення у відповідній сфері державного нагляду (контролю);

2) зобов'язання відповідача допустити посадових осіб органів державного нагляду (контролю) до здійснення заходів державного нагляду (контролю).

2. Позовна заява подається протягом п'яти робочих днів до суду першої інстанції з дня виникнення підстав, що зумовлюють звернення до суду, за загальними правилами підсудності, установленими цим Кодексом, у письмовій формі та повинна містити:

1) найменування адміністративного суду;

2) найменування, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку заявника;

3) найменування, поштову адресу, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), реєстраційний номер облікової картки платника податків (серія (за наявності), номер паспорта громадянина України – для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному податковому органу та мають відмітку в паспорті) фізичної особи - підприємця а також номер засобу зв'язку, якщо такий відомий, щодо сторони, до якої застосовуються заходи, визначені частиною першою цієї статті;

4) підстави звернення з позовною заявою, обставини, що підтверджуються доказами, та вимоги заявника;

5) перелік документів та інших матеріалів, що додаються;

6) підпис уповноваженої особи суб'єкта владних повноважень.

У разі недотримання вимог частини другої цієї статті суд повідомляє про це заявника та надає йому строк, але не більше ніж п'ять робочих днів, для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений строк тягне за собою повернення заявнику позовної заяви та доданих до неї документів.

Повернення позовної заяви не є перешкодою для повторного звернення з нею до суду після усунення її недоліків, але не пізніше ніж упродовж п'яти робочих днів з дня надходження ухвали про її повернення до органу державного нагляду (контролю).

3. Суд ухвалою відмовляє у відкритті провадження за позовною заявою, якщо:

1) заявлено вимогу, не передбачену частиною першою цієї статті;

2) з поданих до суду матеріалів убачається спір про право.

4. Відмова у відкритті провадження за позовною заявою унеможливорює повторне звернення заявника з такою самою позовною заявою. Заявник у цьому випадку має право звернутися з тими самими вимогами до суду в загальному порядку.

5. Ухвалу про відмову у відкритті провадження може бути оскаржено в апеляційному порядку упродовж трьох робочих днів з моменту її постановлення.

6. Адміністративна справа, визначена частиною першою цієї статті, вирішується судом упродовж трьох робочих днів після відкриття провадження.

7. Рішення суду у справах, визначених частиною першою цієї статті, підлягає негайному виконанню. Апеляційні скарги на судові рішення у справах, визначених цією статтею, можуть бути подані сторонами протягом десяти робочих днів з дня їх проголошення. Подання апеляційної скарги на рішення суду у справах, визначених частиною першою цієї статті, не перешкоджає його виконанню.

8. У рішенні суду зазначаються:

- 1) дата ухвалення рішення;
- 2) найменування суду, прізвище та ініціали (ініціал власного імені) судді;
- 3) найменування сторін, їх місцезнаходження;
- 4) мотиви ухвалення судом рішення щодо заявлених вимог з посиланням на закон;
- 5) порядок вчинення дій, визначених рішенням;
- 6) відомості про порядок апеляційного перегляду справи, строки апеляційного оскарження.

9. Суд апеляційної інстанції розглядає справу в п'ятиденний строк після закінчення строку на апеляційне оскарження.

10. Особа має право подати заяву про скасування заходів реагування щодо державного нагляду (контролю), застосованих судом за результатом розгляду справи, передбаченої пунктом 1 частини першої цієї статті, якщо обставини, які стали підставою для вжиття заходів реагування, перестали існувати або усунуті, що підтверджується відповідними доказами, зокрема актом, складеним за результатами проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у відповідній сфері. Така заява подається до адміністративного суду, який прийняв постанову про застосування відповідних заходів реагування щодо державного нагляду (контролю).

11. Заява про скасування заходів реагування щодо державного нагляду (контролю) підлягає розгляду та вирішенню суддею одноособово з повідомленням осіб, які беруть участь у справі, протягом трьох днів з дня її отримання судом. Неприбуття у судові засідання осіб, яким належним чином повідомлено про час і місце розгляду, не перешкоджає розгляду такої заяви. У разі якщо суд дійде висновку про можливість ухвалення законного судового рішення без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі, він розглядає заяву у порядку письмового провадження.

За результатами розгляду заяви суд постановляє ухвалу про задоволення заяви або про відмову в її задоволенні, яка не підлягає оскарженню.

Відмова у задоволенні заяви не перешкоджає повторному зверненню до суду із заявою про скасування заходів реагування.”;

в абзаці другому пункту 7 частини першої статті 371 після слів і цифр “пунктами 1—4 частини першої статті 283” доповнити словами і цифрами “, частиною першою статті 283¹”;

2) у Законі України “Про ліцензування видів господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради, 2015, № 23, ст.158 із наступними змінами):

пункт 14 частини першої статті 4 виключити;

у статті 5:

пункт 2 частини другої виключити;

абзаци сьомий та п’ятнадцятий частини одинадцятої виключити;

частину дванадцяту виключити;

в абзаці п’ятому частини другої статті 17 слова “повідомлень органом ліцензування ліцензіатів про проведення планових перевірок,” виключити;

у статті 19:

у частині третій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“Контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов здійснюють органи державного нагляду (контролю) уповноважені законами у відповідних сферах на здійснення державного нагляду (контролю) шляхом проведення планових і позапланових перевірок відповідно до Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю)”.”;

абзаци третій — чотирнадцятий виключити;

частини четверту і п’яту виключити;

абзаци перший і другий частини шостої виключити;

абзац перший частини сьомої виключити;

частину восьму виключити;

3) у частині першій статті 2 Закону України “Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров’я та благополуччя тварин” (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 31, ст. 343) слова “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” замінити словами “Про основні засади державного нагляду (контролю)”.

5. Кабінету Міністрів України:

протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести у відповідність із цим Законом власні нормативно-правові акти;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

затвердити:

порядок проведення аудиту стану діяльності суб’єктів господарювання органами державного нагляду (контролю) та уповноваженими на проведення аудиту у відповідних сферах державного нагляду (контролю) підприємствами, установами, організаціями;

порядок уповноваження та позбавлення уповноваження підприємств, установ, організацій на проведення аудиту у відповідних сферах державного нагляду (контролю) та вимоги до таких підприємств, установ, організацій.

**Голова
Верховної Ради України**

